

İçindekiler

Takdim	11
Başlamadan Önce	17

Birinci Bölüm

[Serfice'den Trabzon'a: Sergüzeşt-i Hayatı ve Hatıraları (1869-1913)]

Serfice	21
San'a	23
Çocukluk ve Tahsil	26
Mülkiye	29
Bir İmtihan ve Bir Kadirşinaslık	34
Mülkiye'de Fransızca Dersler	39
İlk Kazanç	39
Şapur Çelebi, Gizli Teşvikleri	40
Bir Vesika	41
Said Paşa'nın Bir Büyüklüğü	41
Üzüntülü Bir Muallimlik	42
Vâli ve İskelet	44
Dedeğaç	46
Arapça Hocası	47
Vâli İzzet Paşa ve Hukûk-ı Düvel	48
Hasan Paşa ve Hukûk-ı Düvel	49
Halep'e Gidiş	50

Halep'te Gördükleri.....	51
Diyaribekir Yolunda.....	54
Bitlisli Hoca	57
Türbe mi, Kereste Ambarı mı?	59
Meclis Odasının Tefrişi	62
Ermeniler Hamîdiye Kazası: İdâresi Müşkül Vilâyet	63
Deba Gazetesi ve Sırrı Paşa'nın Bir Mektubu	65
Aleksandr Mehmed Veb (Alexander Muhammed Webb)	67
Örtülü Lağımlar	69
Bazı Mümtaz Sîmâlar	70
Evlenmesi ve Evlilik Hayatından Birkaç Safha.....	71
Kaç Mektep Varmış?.....	77
Rambo'nun (Rimbaud) Kitabı.....	82
İstemeyüz!	83
Sükûtun İzahıtan Belîğ Olduğu Yer	84
Rus Konsolosu Maşkof.....	85
Karlofça Yok	87
Sveti Prehor	87
Bir Garîbe Daha: Yakovalı Rıza Bey Hâdisesi.....	89
Rumeli'de Unsurlar Arasındaki Rekabet ve Husûmetlerden Bir Örnek.....	92
Müdâhale Vesileleri.....	95
Bir Kitabın Sergüzeşti.....	97
Bir Romanın Macerası.....	100
Sürgünler Pazarı.....	101
Sinop Kalesi mi Yapıyoruz?	103
Büyük Bir Cüret	105
Pişmanlık Mektubu	106
Otuz Sene Sonra.....	107
San'a'da.....	114
Taiz'de İdârî Hayat	116
Aden mi, Muha mı?.....	124

Taiz'den Ayrılış	125
Amâre Mutasarrıflığı (31 Mart 1320-19 Mart 1321 13 Nisan 1904-1 Nisan 1905)	130
Amâre Aşîretleri	131
Hazz ü Baht	142
Irak'a Veda	142
İstanbul'un İki Kapsu	146
Balıkesri Mutasarrıflarının Husûsî, Fakat Mühim Bir Vazifeleri! ..	147
Edremit'teki Vakıf Zeytinlikler	149
İlk Mutasarrıf Konağı	150
Şehirden Dışarı Çıkamayan Orman Müfettişi	152
Bir Hoca, Bir Papaz ve Çepniler	154
Abdülhamid İdâresinden Bir Örnek	158
Bu da Bir Örnek	161
İdârecilikte Faaliyet	162
Hürriyet Nâmına Ne Fecaatler!	164
Kaptan Yatağana	168
Bir Zihniyet Örneği	171
Süleyman Nazif'i Nasıl Tanımıştı?	173
Nazif'in Sevgisi	177
İki Mektup	179
Mehmed Ali'nin Cevabı	191
Mehmed Ali'nin Cevabı	199
Süleyman Nazif'ten Mehmed Ali Aynî'ye	211
Bir Tercüme Örneği	213
Mehmed Ali Aynî'den Nazif'e	214
Fâik Âli'nin Cevabı	216
Dağ Yürümezse	218
Maymundan Azma mıyız?	221
Memduh Paşa'nın Mütâlaanâmesi	231
Avlonyalı Ferid Paşa	232
İrticâm Lazkiye'de Akisleri	235
Acıklı Münâkaşa!	239
Kur'an'ı İnkâr	240

Burgaz'daki Ziyafet	241
Dostluğun Devamı.....	241
İlk Valiliği.....	243
Karabağ Muhâcirleri ve Hacı Bedir Ağa.....	245
Ermenîlerin Taşkınıklarından.....	247
Onlar ve Vatan.....	249
Yanya Vâilliğinde.....	251
Başkım.....	260
Meş'um Bir Kanaat	263
Esad Paşa Lâyihası	264
I. Yollar	264
II. Siyâsî Vaziyet.....	264
III. Hükûmetin Hâl ve Vaziyeti	266
Ne Yapmalı?.....	267
Koca Bâbîâlî.....	271
Çiftlikler.....	272
Trabzon Vâilliği (28 Ağustos [1]328-29 Mayıs [1]329 10 Eylül 1912-11 Haziran 1913).....	274
Medreselerin Islâhı.....	275
Kıssa-i Gâr!.....	281
Hatibzâde'nin Temennîleri ve Mey'ûsiyeti.....	281
Tâkip Fikrinin Bir Nişânesi.....	282
Yollar Hakkında Bir Makale	284
Yalnız Kanuna Riâyet	285
İngiliz Konsolosu Alvarez.....	286
Rize'den Gelen Haber	287
Acaba Kimdi?.....	289
Neler Görmüştü?.....	291
Tekaüdlük.....	291

İkinci Bölüm
Kalemi Sayesinde Yaşamak:
Üniversite Hayatı, Eserleri,
Yazıları, Tenkitleri,
Katıldığı Kongreler
(1913-1943)

Kalemi Sayesinde Yaşamak.....	295
Şeyh-i Ekber’i Niçin Severim?.....	296
Gulâm Hüseyin’ye Cevap.....	301
Medyum Hamdi.....	303
Fakülte Reisi.....	314
Kur’an Hakkındaki Düşünceleri.....	316
Kur’an Nedir?.....	317
Kur ’ân’a Dair.....	323
İlhâd ile Mücâdele.....	334
Münekkitliği.....	336
Gazzâlî Panteist midir, Değil midir?.....	344
İlâhiyat Fakültesi Hakkındaki Münâkaşa.....	347
Dinler Tarihi.....	352
Nizâmülmülk’ün Siyâsetnâme’si.....	355
Tarıkatlara Dair Neşriyat ve Tenkit.....	357
“Bektâşîlik ve Edebiyatı” Unvanlı Makaleler Hakkında.....	357
Bektâşîlik Münâkaşasının Halli İçin.....	362
Veled Çelebi’nin Cevapları.....	365
İlim ve Felsefe.....	374
Tarih Kongresi Karşısında.....	377
Amerika’da Toplanan Felsefe Kongresi.....	385
Milletlerarası Altıncı Felsefe Kongresi: Amerika’ya Gidiş.....	388
Avrupa’da Mühim Bir Fikir Cereyânı ve Üstâdın Düşünceleri.....	391
Divin Komedi (Divine Comedy).....	398
“Divin Komedi”nin Tercümesi: İlâhî Komedi Üzerine Bazı Mülâhazat.....	399
Hayırlı Bir İstihfaf.....	413
Ona “Kitmân-ı Re’y” Derler!.....	416

Türk Felsefe Cemiyeti.....	417
Osmanlı Müellifleri ve Müellifi	435

Üçüncü Bölüm
[75. Yaş ve Jübile:
Hakkında Söylenenler, Yazılanlar]

Jübile.....	439
1. Profesörümüziün Gençliğe Hitabı.....	439
2. Jübilede Söylenen ve Bilâhare Neşredilen Yazılar.....	441
Üstâdın Felsefesi	449
İftiranın Reddi Hakkında Bir Vesika.....	476
Üstâdın Eserleri.....	502
I. Eserleri	502
II. Etütleri.....	505
III. Makaleleri.....	506
Hâtime.....	509
Bir Düzeltme	511
Dizin.....	513